

החיים, שהוא עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִמָּה בְּעֶשֶׂר אוֹתוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפֹרָשׁ, שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל אֲצִילוֹת, שֶׁכֶּף עוֹלָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א לְחֻשְׁבוֹן אָדָם, לְמִי שֶׁהוּא מֵהַצֵּד שֶׁל אָדָם שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, שֵׁשׁ בּוֹ אָדָם טוֹב וְאָדָם בְּלִיעַל? אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בֵּין אָדָם טוֹב שֶׁל עֵץ הַדַּעַת לְאָדָם שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, יֵשׁ בָּהֶם חֲלוּף, כְּמוֹ וְהַבְדִּילָה הַפְּרֻכָּת לָכֵם וְגו'. שָׁזָה בִּפְרִיאָה זֶה בְּאֲצִילוֹת. נוֹדַע מִי שֶׁהוּא מַעֵץ הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ, וְדָא כְּשֶׁמִּנִּיחַ תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ, מִתְּפִלִּין לְהַכְנִיס כָּל אֱלֹהִים אֲחֵרִים תַּחַת שְׁלֹטוֹן הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁל הָאָדָם, וְלְהַכְנִיס אֶת כָּל הָאֱמוּנוֹת תַּחַת יָד ה' שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

מִשּׁוּם שֶׁבְּגִלוֹת נֶאֱמַר (משלי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ, תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנִכְלָ כִּי יִשְׁבַּע לָחֶם, וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבוּרָתָהּ. וּמִשּׁוּם זֶה תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְיָד, לְהַכְנִיס שִׁפְחָה תַּחַת גְּבוּרָתָהּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וּבַהֲזָפוֹת שֶׁבִּפְנֵי שְׁפָלוּלִים בָּהֶם שֶׁהוּא שְׁקוּל לַתּוֹרָה, צָרִיךְ לְהַכְנִיס עֶבֶד תַּחַת רִבּוֹ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וְזֶה נִקְרָא הַבֵּן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיָתוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי כְּכָרִי יִשְׂרָאֵל. וְאַלֶּה שְׁעוֹשִׂים אֶת זֶה, נֶאֱמַר בָּהֶם בְּנֵים אֲתֶם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר אֵל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְּשֻׁמְשִׁים אֶת הָרִב עַל מִנַּת קֶבֶל פָּרֶס.

וְכִי שְׁעוֹשָׂה אֶת הַמַּצְוָה הַזֶּה עַל מִנַּת לְקַשֵּׁר אֱלֹהִים אֲחֵרִים דִּלְתַּתָּא לְשׁוּיֵי תַּחֲתוֹת יָדָהּ, לֹא יִהְיֶין לִיה נִשְׁמָה אֶלָּא מְסֻטָּרָה דִּהָא עֶבֶד. וּבִגִּין דָּא אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים. וּבִגִּין דָּא (תהלים א ב) כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ. וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנִן דִּלִּית אִם כְּעֲבָדִים. וּמִשּׁוּם זֶה (תהלים א) כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ. וּפְרָשׁוּהָ חֲכָמִים, שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק אָדָם

דְּשִׁמָּא מְפָרֵשׁ דָּאִיהוּ אָדָם דְּאֲצִילוֹת דִּהְכִי סְלִיק יו"ד ה"א וּא"ו ה"א לְחֻשְׁבוֹן אָדָם. לְמָאן דָּאִיהוּ מְסֻטָּרָה דְּאָדָם דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע דָּאִית בֵּיה אָדָם טוֹב וְאָדָם בְּלִיעַל.

אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בֵּין אָדָם טוֹב דְּעֵץ הַדַּעַת, לְאָדָם דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, אֵית חֲלוּף בְּהוּן. כְּגוֹן (שמות כו לג) וְהַבְדִּילָה הַפְּרֻכָּת לָכֵם וְגו'. דָּדָא בִּפְרִיאָה וְדָא בְּאֲצִילוֹת. אֲשִׁתְּמוּדַע מָאן דָּאִיהוּ נִשְׁמָתָה מְאִילָנָא דְּחַיִּי, וְדָאִי כִּד מְנַח תְּפִלִּין עַל רִישָׁה מִתְּפִלִּין לְאֶעְלָא כָּל אֱלֹהִים אֲחֵרִים תַּחֲתוֹת שְׁלֹטְנוּתָא דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה דָּאִיהִי תְּפִלִּין דְּרִישָׁא דְּבֵר נֶשׁ, וְלֹאֲעֲלָא כָּל אֲמִין תַּחֲתוֹת יָד ה' דָּאִיהִי שְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה. בְּגִין דְּבְּגִלוֹתָא אֲתַמַּר (משלי ל כא) תַּחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו', תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנִכְלָ כִּי יִשְׁבַּע לָחֶם וְגו', וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבוּרָתָהּ וּבִגִּין דָּא תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְיָדָא לְאֶעְלָא שִׁפְחָה תַּחֲתוֹת גְּבוּרָתָהּ עֲלָא וְתַתָּא. וּבַהֲזָפוֹת דִּלְגָּאוּ דְּכִלְיָן בְּהוּן דָּאִיהוּ שְׁקוּל לְאוּרִיתָא, צָרִיךְ לְאֶעְלָא עֶבֶד תַּחַת רִבּוֹ עֲלָא וְתַתָּא. וְדָא אִקְרִי בְּרָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שמות ד כב) כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי כְּכָרִי יִשְׂרָאֵל. וְאִלִּין דְּעֲבָדִין דָּא אֲתַמַּר בְּהוּן (דברים יד א) בְּנֵים אֲתֶם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. וּבִגִּין דָּא אָמַר (פרקי אבות) אֵל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְּשֻׁמְשִׁים אֶת הָרִב עַל מִנַּת קֶבֶל פָּרֶס.

וּמָאן דְּעֲבִיד פְּקוּדָא דָּא עַל מִנַּת לְקַשֵּׁר אֱלֹהִים אֲחֵרִים דְּעֲבוּדָה זָרָה לְמַהוּי לְשַׁעֲבוּדָהּ, וְאֲמִין דִּלְתַּתָּא לְשׁוּיֵי תַּחֲתוֹת יָדָהּ, לֹא יִהְיֶין לִיה נִשְׁמָה אֶלָּא מְסֻטָּרָה דִּהָא עֶבֶד. וּבִגִּין דָּא אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים. וּבִגִּין דָּא (תהלים א ב) כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ. וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנִין דִּלִּית אִם כְּעֲבָדִים. וּמִשּׁוּם זֶה (תהלים א) כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ. וּפְרָשׁוּהָ חֲכָמִים, שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק אָדָם